

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-643

11.9.2023

Ly Forsikring ASA

Ansvar

Ansvar for eget kontraktsarbeid – motstrid mellom forsikringsbevis og forsikringsvilkår?

Sikrede, en grunntreprenør, skulle koble om spillvann fra en bolig slik at dette ble ledet til et renseanlegg i stedet for til egen kum som var blitt sanert. Ved en feil koblet sikrede i stedet takvannet inn på nettet til renseanlegget, mens spillvannet – som før – gikk til kum. Da boligeier flyttet inn i boligen, oppstod det tilbakeslagsskade som følge av at kummene var fylt igjen/sanert. Sikrede påtok seg ansvar for feilen, utbedret denne og meldte skaden inn under sin ansvarsforsikring. Foretaket avviste kravet som gjaldt omgjøring av eget arbeid under henvisning til at hendelsen utgjorde en "mangel" og ikke en "skade", og at forsikringen ikke omfattet kontraktsansvar i henhold til vilkårene. Foretaket anførte videre at oppståtte skader på en stolpe ikke oversteg sikredes egenandel under ansvarsforsikringen, og at det ikke hadde fått tilstrekkelige opplysninger til å kunne ta stilling til krav etter skade på et tankanlegg. Sikrede fastholdt at kostnadene de har hatt til utbedring, var dekningsmessige under ansvarsforsikringen. Den vilkårmessige begrensningen foretaket viste til fremstod som uklar og skulle ha fremkommet i forsikringsbeviset, da den utgjorde en vesentlig innskrenkning i ansvarsforsikringen. Nemnda kom til at foretaket ikke var ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring, herunder at det ikke var motstrid mellom forsikringsbeviset og vilkårene.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning under sikredes ansvarsforsikring.

Sikredes ansvarsforsikring omfatter

sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, se pkt. 3.2, som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

Forsikringen har følgende begrensninger i vilkårenes pkt. 4 "Hvilke begrensninger som gjelder":

Uten særskilt avtale omfatter forsikringen **ikke** ansvar:

- 4.1 for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l. (nedenfor kalt forpliktelse), herunder
 - for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
 - for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
 - for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.

Sikrede utførte i 2019 grunnarbeider på skadelidtes boligeiendom i forbindelse med at det skulle etableres nytt spillvannsanlegg hos skadelidte.

Spillvannet fra skadelidtes bolig hadde tidligere gått til slam- og septikkummer, men disse ble sanert etter pålegg fra N. Sikrede skulle koble rørene slik at spillvannet ble ledet til et renseanlegg, men koblet i stedet takvannet inn på renseanlegget. Spillvannet gikk da – som før – til kummer, og da skadelidte flyttet inn i boligen i februar 2022 fikk hun tilbakeslag på kloakken fordi kummene var fylt igjen/sanert.

Sikrede påtok seg ansvar for merkostnader som feilen hadde påført skadelidte ved en forliksavtale 28.10.22.

Sikrede rettet videre opp i sin kontraktsytelse/leveranse og meldte deretter inn krav under ansvarsforsikringen.

Sikrede har videre forklart at det, i forbindelse med utbedringsarbeidet tilknyttet rørkoblingen, oppstod to fysiske skader på tanken til minirensanlegget og en stolpe tilhørende H. i forbindelse med at sikrede brukte en anleggsmaskin.

Foretaket avviste kravet vedr. utbedring av spillvannsanlegget under henvisning til at hendelsen utgjorde en "mangel" og ikke en "skade". Reklamasjonsrapporten anga ingen skade på bygningen og skaden på stolpen oversteg ikke avtalt egenandel. For tanken var det ikke fremlagt informasjon om kostnadene knyttet til oppståtte skader.

Sikrede krever dekning under ansvarsforsikringen og anfører at sikrede har gjort en feil som utløser et erstatningsansvar.

Det fremgår av forsikringsbeviset at forsikringen omfatter "det rettslige erstatningsansvaret bedriften kan pådra seg ved uaktsomme handlinger eller unnlatelser under utøvelse av bedriftens virksomhet". Sikrede bestrider at det er noe vilkår om at det må foreligge en skade. Sikrede viser til at forsikringsbeviset for produktansvaret eksplisitt nevner at det er et vilkår om skade for at forsikringen aktualiseres. Det kan ikke innfortolkes et krav om skade i forsikringen om bedriftsansvaret.

Sikrede anfører at ved motstrid mellom forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene, så skal forsikringsbeviset gis forrang. Uklarhetsregelen innebærer videre at en avtale, i tvilstilfelle skal tolkes til ugunst for den som har utformet avtalevilkåret. Sikrede viser til FinKN 2018-764.

Sikrede anfører at oppståtte skader på tank og lyktestolpe oppstod som følge av uvøren maskinbruk og således utgjør et forsikringstilfelle. De fysiske skadene er dekningsmessige over ansvarsforsikringen, jf. fal. § 4-9 (3). Sikrede krever videre sine kostnader til juridisk bistand erstattet av foretaket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det foreligger tre hendelser som i forsikringsammenheng må vurderes hver for seg.

Feilkoblingen av rørene utgjør en mangel hvor de dreier seg om å rette eget kontraktsarbeid. Dette er unntatt fra forsikringen i vilkårenes pkt. 3.1.1. Det er henvist til ansvarsvilkårene i forsikringsbeviset, og vilkårene er derfor en del av forsikringsbevisets beskrivelse av forsikringen.

Skade på stolpen tilhørende H. utgjør kr 13 579 eks. mva., og er derfor under sikredes egenandel på kr 15 000.

For skader på tankanlegg har foretaket ikke fått tilstrekkelige opplysninger til å kunne ta stilling til kravet. I alle tilfelle anføres at gravearbeid og tilkomstarbeid ikke dekkes da dette er omgjøring av sikredes leveranse.

Foretaket avviser ansvar for kostnader til juridisk bistand.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Sikredes forsikringsbevis av 26.7.21, som gjelder i perioden 1.8.21 til 31.7.22, angir at:

For denne forsikringen gjelder selskapets til enhver tid gjeldende forsikringsvilkår, lov om forsikringsavtaler av 16.06.89 og det øvrige lovverk. For denne forsikring gjelder Generelle vilkår av 01.01.2021 og vilkår for Ansvar av 01.04.2021.(...)

Forsikringsvilkårene er en del av forsikringsavtalen og må derfor gjelde for sikredes sak. Nemnda kan ikke se at det er motstrid mellom forsikringsbeviset og vilkårene fordi beviset ikke presiserer at det må foreligge en skade. Forsikringsbeviset gir en angivelse av dekningen, og må fylles ut av vilkårene.

Ansvarsvilkårenes pkt. 3.1, 1. angir at:

Selskapet svarer for sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, se pkt. 3.2, som konstateres av denne eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten. Skaden blir å henføre til den forsikringsavtale som gjaldt da skaden først ble konstatert.

Forsikring har imidlertid unntak i pkt. 4.1 for utgifter/omkostninger knyttet til å oppfylle sikredes avtalte ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l., herunder

- for skade på sikredes forpliktelse når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overleveringen
- for skade som skyldes at sikredes forpliktelse er forsinket eller uteblitt
- for omgjøring av sikredes forpliktelse. Verdien av sikredes opprinnelige forpliktelse regnes alltid for omgjøring.

Vilkåret innebærer at kostnader til omgjøring av sikredes ytelse er unntatt, men dersom det foreligger skader som følge av mangelen, og som ikke gjelder sikredes ytelse, vil dette være omfattet. Nemnda kan ikke se at unntaket er uklart. Sikredes forpliktelse var å koble spillvann fra bolig til et kommunalt renseanlegg. Utgifter knyttet til reetablering av renseanlegget dreier seg om å oppfylle denne forpliktelsen og utgjør derfor "omgjøring av sikredes forpliktelse". Den fremlagte rapporten angir ikke at det foreligger skader på selve bygningen som følge av mangelen. Slike skader ville vært omfattet av forsikringen.

Sikrede krever dekning for ansvar knyttet til skade på stolpe. Nemnda forstår saken slik at stolpen ble påført skade i forbindelse med utbedringsarbeidene. Dette ansvaret gjelder derfor en følgeskade av utbedringsarbeidene og er omfattet av forsikringen. Utgiftene utgjør etter det opplyste kr 13 579 eks. mva. Ifølge forsikringsbeviset er sikredes egenandel kr 15 000. Denne skaden er derfor under egenandelen.

Sikrede krever erstatning for skade på den eksisterende tanken til renseanlegget. Disse skadene oppsto da steiner falt ned på denne under arbeidet med å rette feilen på sikredes kontraktsytelse. Denne skaden kan være dekningsmessig som følgeskade såfremt kostnadene ikke er knyttet til omgjøring av sikredes egen leveranse. Skaden er imidlertid ikke endelig behandlet av foretaket pga. manglende informasjon. Nemnda kan derfor ikke ta stilling til det.

Sikrede krever dekning for advokatutgifter. Nemnda kan ikke se noe grunnlag for et slikt krav.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Lars Enger Barnholdt (selskapsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).